

Koordynator specjalizacji: dr hab. Katarzyna Błachowska

PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ NA STUDIACH I STOPNIA
(studia niestacjonarne zaoczne)
Obowiązuje od 01.10.2017 r.

Program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia: przygotowanie do nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej obejmuje dwa moduły przedmiotowe:

1. Moduł: przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.
2. Moduł: przygotowanie w zakresie dydaktycznym.

**Program specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia:
przygotowanie do nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej**

Program modułu – przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: semestr/rok	ECTS
Psychologia ucznia w szkole podstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	Zimowy, I rok	1
Pedagogika – uczeń w szkole podstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	Letni, I rok	1
Emisja głosu	30 h – ćwiczenia	Zal. na ocenę	Zimowy, III rok	1
				3

Program modułu – przygotowanie w zakresie dydaktycznym

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: Semestr/rok	ECTS
Podstawy dydaktyki	30 h – wykład	Zal. na ocenę	Zimowy, I rok	2
Edukacja historyczna na ziemiach polskich i wybranych państwach europejskich, XVIII–XXI w.	30 h – wykład	Zal. na ocenę	Letni, I rok	2
Dydaktyka historii w szkole podstawowej (cz. 1)	45 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	Zimowy, II rok	2,5
Praktyka nauczycielska śródroczna w szkole podstawowej – historia	30 h	Zal. na ocenę	Zimowy, II rok	1
Dydaktyka historii w szkole podstawowej (cz. 2)	45 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	Letni, II rok	2,5
Praktyka nauczycielska śródroczna w szkole podstawowej – historia	30 h	Zal. na ocenę	Letni, II rok	1
Praktyka nauczycielska w szkole podstawowej – historia	90 h	Zal. na ocenę	Wrzesień – październik po II roku	4
Dydaktyka ewaluacji efektów kształcenia historycznego	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	Zimowy, III rok	2
Dydaktyka popularyzacji historii	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	Zimowy, III rok	2
			Razem	19
Rozliczenie specjalizacji do końca III roku			Razem (Oba moduły)	22

Specjalizacja nauczycielska na studiach I stopnia:

przygotowanie do nauczania przedmiotu historia w szkole podstawowej

Efekty kształcenia

Moduł: przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym

Przedmiot: Psychologia ucznia w szkole podstawowej – 30 godz., konwersatorium

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna podstawowe pojęcia psychologii;
- ma wiedzę o psychologicznych koncepcjach człowieka;
- zna podstawowe koncepcje osobowości;
- ma podstawową wiedzę na temat fizycznego i psychicznego rozwoju człowieka;
- ma wiedzę na temat sylwetki rozwojowej w okresie dzieciństwa i adolescencji;
- zna formy aktywności dziecka w okresie dzieciństwa i adolescencji;
- ma wiedzę o problemach rozwojowych dziecka w okresie dzieciństwa i adolescencji.

Umiejętności

- rozróżnia modele rozwoju człowieka;
- definiuje podstawowe pojęcia z zakresu poznania i postrzegania społecznego;
- określa kontekst psychologiczny projektowania procesów edukacyjnych;
- rozróżnia aspekty rozwoju człowieka w okresie dzieciństwa i adolescencji;
- rozpoznaje przejawy różnych form aktywności człowieka w okresie dzieciństwa i adolescencji;
- rozpoznaje zmiany psychiczne zachodzące w procesie dojrzewania;
- rozpoznaje symptomy dysharmonii w rozwoju człowieka w okresie dzieciństwa i adolescencji.

Kompetencje społeczne

- dostrzega znaczenie wiedzy psychologicznej w pracy nauczyciela;
- docenia znaczenie postawy otwartości w kontaktach z uczniami;
- ma świadomość odpowiedzialności nauczyciela wobec uczniów;
- prezentuje postawę szacunku dla drugiego człowieka;
- ma świadomość konieczności stałego pogłębiania swojej wiedzy z zakresu psychologii ucznia w szkole podstawowej.

Przedmiot: Pedagogika – uczeń w szkole podstawowej – 30 godz., konwersatorium

Wiedza

- zna style wychowania;
- ma podstawową wiedzę na temat szkoły, jako instytucji wychowawczej;
- rozumie pojęcie normy i patologii oraz zna metody działań profilaktycznych w szkole;
- rozumie znaczenie środowiska rówieśniczego oraz autorytetów w procesie wychowania;
- zna metody rozwiązywania konfliktów;
- posiada wiedzę na temat pracy nauczyciela w szkole podstawowej.

Umiejętności

- wyjaśnia funkcje wychowania;
- rozróżnia role pełnione przez nauczyciela;
- wyjaśnia znaczenie i zasady poznawania uczniów przez nauczyciela;
- rozpoznaje zasadnicze elementy procesu komunikacji;
- rozróżnia sposoby komunikowania się nauczyciela z uczniami;
- stosuje metody komunikacji adekwatne do sytuacji wychowawczej;
- rozpoznaje i rozwiązuje problemy wychowawcze w szkole podstawowej;
- odnajduje fachową literaturę z zakresu pedagogiki w szkole podstawowej.

Kompetencje społeczne

- ma świadomość odpowiedzialności nauczyciela wobec uczniów;
- wykazuje empatię wobec potrzeb wychowawczych ucznia;
- rozumie znaczenie współpracy nauczyciela z pedagogiem;
- ma świadomość wpływu postawy nauczyciela na kształtowanie postaw uczniów;
- ma świadomość konieczności stałego pogłębiania swojej wiedzy pedagogicznej.
- ma świadomość konieczności stałego pogłębiania swojej wiedzy z zakresu pedagogiki na II etapie edukacyjnym.

Przedmiot: Emisja głosu – 30 godz., ćwiczenia

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- posiada podstawową wiedzę o funkcjonowaniu i patologii narządu mowy;
- zna placówki, w których może uzyskać pomoc, gdy wystąpi dysfunkcja narządu mowy;

Umiejętności

- stosuje techniki prawidłowego posługiwania się narządem mowy;
- ma wykształcone prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy;

Kompetencje społeczne

- ma świadomość kluczowej funkcji komunikacji werbalnej w pracy nauczyciela.

Moduł: przygotowanie w zakresie dydaktycznym

Przedmiot: Podstawy dydaktyki – 30 godz., wykład

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- rozumie znaczenie refleksji dydaktycznej w pracy nauczyciela;
- zna główne współczesne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole;
- opisuje modele współczesnej szkoły: tradycyjny, humanistyczny, refleksyjny i emancypacyjny;
- charakteryzuje współczesne koncepcje nauczania oraz style i techniki pracy z uczniami;
- opisuje formy organizacji procesu nauczania–uczenia się;
- zna strukturę współczesnego systemu oświaty w Polsce;
- przedstawia formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- charakteryzuje aspekty prawne funkcjonowania systemu oświaty i szkoły;
- zna elementy prawa oświatowego;
- rozumie cele funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych.

Umiejętności

- stosuje wiedzę teoretyczną do projektowania działań edukacyjnych;
- dobiera i wykorzystuje opracowania z zakresu dydaktyki w celu doskonalenia swoich kompetencji zawodowych;
- analizuje zapisy *Podstawy programowej kształcenia ogólnego* z dn. 14.02.2017 r.;
- dostrzega potrzebę tworzenia programów przedmiotowych i blokowych;
- samodzielnie zdobywa wiedzę na temat stylów i technik pracy z uczniami.

Kompetencje społeczne

- dostrzega znaczenie języka, jako podstawowego narzędzia pracy nauczyciela;
- docenia znaczenie postawy otwartości w kontaktach z uczniami;
- ma świadomość wpływu postawy nauczyciela na motywowanie uczniów.

Przedmiot: Edukacja historyczna na ziemiach polskich i wybranych państwach europejskich, XVIII–XXI w. – 30 godz., wykład

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna zasady organizacji szkolnictwa elementarnego, średniego, wyższego wprowadzone przez Komisję Edukacji Narodowej z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej;
- posługuje się terminami: obowiązek szkolny, szkoła parafialna, szkoła elementarna, szkoła ludowa, szkoła powszechna, szkoła podstawowa, liceum, gimnazjum;
- zna zasady kształcenia nauczycieli wprowadzone reformą Wilhelma von Humboldta;
- charakteryzuje zasady organizacji szkolnictwa elementarnego, średniego w Księstwie Warszawskim z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej;
- charakteryzuje zasady organizacji szkolnictwa elementarnego, średniego, wyższego na ziemiach polskich zaboru rosyjskiego w XIX w. z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej, na tle systemu edukacji w Rosji;
- rozumie znaczenie Uniwersytetu Wileńskiego i Liceum w Krzemieńcu, Uniwersytetu Warszawskiego dla rozwoju polskiej nauki szczególnie historycznej oraz edukacji historycznej;
- charakteryzuje zasady organizacji szkolnictwa elementarnego, średniego na ziemiach polskich zaboru pruskiego, z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej i na tle systemu edukacji Prus;
- charakteryzuje zasady organizacji szkolnictwa elementarnego, średniego, wyższego w Galicji w XIX w. z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej, w kontekście systemu edukacji w monarchii Habsburgów;
- rozumie znaczenie Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Lwowskiego dla rozwoju polskiej nauki i edukacji w dobie autonomii;
- charakteryzuje strukturę szkolnictwa w II Rzeczypospolitej do roku 1932 i po tzw. reformie Jędrzejewicza, z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej;
- rozumie znaczenie uniwersytetów w II Rzeczypospolitej;
- charakteryzuje strukturę szkolnictwa w Polsce po II wojnie światowej, do r. 2017 z uwzględnieniem miejsca edukacji historycznej;
- charakteryzuje współczesny system edukacji w Polsce oraz w wybranych krajach europejskich.

Umiejętności

- wyjaśnia społeczne znaczenie rozwoju szkolnictwa elementarnego;
- porównuje system szkolnictwa na ziemiach polskich z systemami innych państw;
- ocenia wpływ polityki państwa na kształt systemu szkolnictwa i kształt edukacji historycznej;
- porównuje system szkolnictwa w Polsce współczesnej z systemami wybranych państw europejskich;
- systematyzuje i hierarchizuje wiadomości; odnajduje opracowania fachowe dotyczące historii oświaty i wychowania.

Kompetencje społeczne

- dostrzega znaczenie edukacji historycznej w kształtowaniu postaw społeczeństwa polskiego od końca XVIII do początku XXI w.;
- rozumie potrzebę refleksji nad rozwojem systemu szkolnictwa dla lepszego rozumienia postaw ludzi i przebiegu procesów społecznych w przeszłości i obecnie;
- prezentuje postawę otwartości na poznawanie zagadnień i problemów dotyczących edukacji w przeszłości i obecnie.

Przedmiot: Dydaktyka historii w szkole podstawowej (cz. 1) – 45 godz., konwersatorium

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu historia zapisane w *Podstawie programowej kształcenia ogólnego* z dn. 14.08.2017 r.;
- opisuje rodzaje metod kształcenia stosowane w edukacji historycznej w szkole podstawowej;
- zna zasady formułowania celów i efektów kształcenia;
- zna metodę projektu edukacyjnego.

Umiejętności

- systematyzuje cele kształcenia, formułuje cele ogólne i szczegółowe w ujęciu operacyjnym;
- prawidłowo odczytuje cele kształcenia i treści nauczania zapisane w *Podstawie programowej kształcenia ogólnego* dla przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- dobiera metody nauczania pozwalające osiągnąć sformułowane dla danej lekcji cele edukacyjne;
- rozróżnia cele i efekty kształcenia.

Kompetencje społeczne

- rozumie potrzebę współpracy z uczniami przy realizacji założonych celów;
- dostrzega konieczność dostosowywania metod nauczania do potrzeb edukacyjnych uczniów;
- ma świadomość konieczności stałego doskonalenia swoich kompetencji zawodowych;
- współpracuje w grupie w celu rozwiązania postawionego zadania.

Przedmiot: Dydaktyka historii w szkole podstawowej (cz. 2) – 45 godz., konwersatorium

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna typy, modele i ogniwa lekcji; zna konstrukcję lekcji problemowej;
- zna strukturę i zasady tworzenia scenariusza lekcji;
- hierarchizuje według zasad taksonomii treści potrzebne do przeprowadzenia lekcji przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- systematyzuje środki dydaktyczne stosowane w procesie nauczania – uczenia się przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- zna pozapodręcznikowe środki dydaktyczne wykorzystywane w procesie nauczania – uczenia się przedmiotu historia w szkole podstawowej;
- charakteryzuje elementy podręcznika wskazując ich zastosowanie w procesie nauczania – uczenia się.

Umiejętności

- samodzielnie przygotowuje scenariusze wszystkich typów lekcji;
- porządkuje treści nauczania potrzebne do osiągnięcia założonych celów kształcenia, w tym celów lekcji problemowej;
- dokonuje wyboru materiałów potrzebnych do przeprowadzenia lekcji;
- dobiera odpowiednie metody do osiągnięcia założonych celów kształcenia;
- prawidłowo wykorzystuje środki dydaktyczne, w tym środki multimedialne;
- formułuje zadania kształcące kluczowe kompetencje uczniów;

- planuje swoją pracę dydaktyczną.

Kompetencje społeczne

- dostrzega konieczność dostosowania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów;
- ma świadomość znaczenia stymulowania aktywności poznawczej uczniów w procesie nauczania – uczenia się;
- prezentuje postawę szacunku wobec uczniów;
- rozumie znaczenie autorytetu nauczyciela dla efektywności procesu nauczania;
- współpracuje w grupie w celu rozwiązania postawionego zadania.

Przedmiot: Praktyka nauczycielska śródroczna w szkole podstawowej – historia – 60 godz., zajęcia terenowe

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna czynności nauczyciela wykonywane w toku lekcji w szkole podstawowej;
- zna specyfikę szkoły podstawowej;
- charakteryzuje procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w zespołach klasowych w szkole podstawowej;
- opisuje organizację przestrzeni w klasie i sposoby jej zagospodarowania.

Umiejętności

- rozpoznaje ogniwa w obserwowanej lekcji;
- ocenia zastosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystane pomoce dydaktyczne;
- analizuje sposób aktywizowania i dyscyplinowania uczniów;
- ocenia czynności wykonywane przez nauczyciela w toku prowadzonej przez niego lekcji oraz aktywność uczniów;
- rozróżnia poziom aktywności poszczególnych uczniów.

Kompetencje społeczne

- ma świadomość konieczności stosowanego zachowania się podczas obserwowanej lekcji;
- rozpoznaje specyfikę interakcji dorosły – dziecko oraz interakcji między dziećmi w toku lekcji;
- docenia znaczenie autorytetu nauczyciela w procesie nauczania – uczenia się.

Przedmiot: Praktyka pedagogiczna w szkole podstawowej – historia – 90 godz., zajęcia terenowe

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna czynności nauczyciela wykonywane w toku lekcji w szkole podstawowej;
- zna specyfikę szkoły podstawowej;

- charakteryzuje procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego w zespołach klasowych w szkole podstawowej;
- opisuje organizację przestrzeni w klasie i sposoby jej zagospodarowania.

Umiejętności

- rozpoznaje ogniwa w obserwowanej lekcji;
- ocenia zastosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystane pomoce dydaktyczne;
- analizuje sposób aktywizowania i dyscyplinowania uczniów;
- ocenia czynności wykonywane przez nauczyciela w toku prowadzonej przez niego lekcji oraz aktywność uczniów;
- rozróżnia poziom aktywności poszczególnych uczniów;
- przygotowuje różne typy lekcji pod kierunkiem nauczyciela-opiekuna praktyki;
- samodzielnie przeprowadza lekcje w szkole podstawowej;

Kompetencje społeczne

- ma świadomość konieczności stosowanego zachowania się podczas obserwowanej lekcji;
- rozpoznaje specyfikę interakcji dorosły – dziecko oraz interakcji między dziećmi w toku lekcji;
- docenia znaczenie autorytetu nauczyciela w procesie nauczania – uczenia się.

Przedmiot: Dydaktyka ewaluacji efektów kształcenia historycznego – 30 godz., konwersatorium

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna typy zadań testowych;
- przyporządkowuje typ zadania do ewaluowanych celów;
- rozumie zasady konstruowania zadań testowych;
- wymienia funkcje oceny w procesie nauczania – uczenia się;
- zna zasady i cele standaryzacji zadań testowych i arkuszy zadań.

Umiejętności

- konstruuje różne typy zadań testowych oraz sprawdzianów;
- dokonuje ewaluacji przygotowanych przez siebie testów i sprawdzianów;
- analizuje i ocenia przydatność publikowanych testów i sprawdzianów;

Kompetencje społeczne

- ma świadomość potrzeby ewaluacji konstruowanych przez siebie testów i sprawdzianów;
- ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów;
- rozumie konieczność stałego doskonalenia swoich umiejętności w zakresie tworzenia narzędzi ewaluacji;
- współpracuje w grupie w celu rozwiązania postawionego zadania.

Przedmiot: Dydaktyka popularyzacji historii – 30 godz., konwersatorium

Po ukończeniu zajęć student:

Wiedza

- zna specyfikę historii mówionej jako instrumentu edukacji historycznej;
- charakteryzuje obszary zastosowania historii mówionej;
- zna metodologię (procedury, praktykę badawczą, interpretację) historii mówionej;
- posiada podstawową wiedzę z zakresu technologii cyfrowej;
- zna różne formy zastosowania historii mówionej na rzecz popularyzacji historii.

Umiejętności

- potrafi przeprowadzić wywiad ze świadkiem historii zgodnie z przyjętymi zasadami metodologicznymi;
- uczy zasad historii mówionej;
- ewaluuje wywiady wykonywane przez uczniów;
- organizuje projekt edukacyjny z wykorzystaniem historii mówionej.

Kompetencje społeczne

- ma świadomość potrzeby podnoszenia kompetencji w zakresie korzystania z historii mówionych;
- prezentuje postawę otwartości wobec uczniów;
- buduje relacje międzypokoleniowe;
- rozwija kompetencje etyczne.